

Arkivnr: 2017/732-113
Saksbehandlar: Merethe Helland Nordnæs

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Valnemnda		06.03.2018
Fylkestinget		06.03.2018

Søknad om fritak frå politiske verv i Hordaland fylkeskomme grunna flytting

Samandrag

Representanten Per Roald Hasborg har søkt om fritak frå politiske verv i Hordaland fylkeskommune, grunna flytting til Lanzarote i februar 2018. Han skal bu på Lanzarote i 3 år. Hasborg er folkevald for Senterpartiet. Han er varamedlem til fylkestinget og varamedlem til utval for miljø og samferdsel.

Fylkesrådmannen rår til at representanten Per Roald Hasborg får fritak frå politiske verv i Hordaland fylkeskommune i den tida han er busett på Lanzarote, i tida 01.02.2018 til og med 31.01.2021.

Dersom det vert innstilt på at Per Roald Hasborg skal få fritak frå sine politiske verv i Hordaland fylkeskommune, må det gjerast innstilling til nye val for den tida Per Roald Hasborg har fritak.

Forslag til innstilling

- Per Roald Hasborg får fritak frå verva som varamedlem til fylkestinget og varamedlem til utval for miljø og samferdsel i tida 01.02.2018 og til den 31.01.2021.
- For den tida Per Roald Hasborg har fritak gjer fylkestinget slikt val:
 - Varamedlem til utval for miljø og samferdsel:

Rune Haugsdal
fylkesrådmann

Ingrid Kristine Holm Svendsen
fylkesdirektør økonomi og organisasjon

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Fylkesrådmannen, 26.01.2018

Representanten Per Roald Hasborg har i E-post den 03.12.2017 søkt om fritak frå politiske verv i Hordaland fylkeskommune. Han skriv:

«Grunna flytting til Lanzarote februar 2018 har jeg behov for å fratre mitt verv som varamedlem for SP til fylkestinget og da også fratre mitt verv som vara til Utval for miljø og samferdsel. Det anmodes herved om at fratredelse fra verv innvilges.»

Han skriv deretter i E-post av 29.01.2018 at:

«Jeg flytter for en periode på 3 år. Min kone og jeg skal jobbe ved Sjømannskirken på Lanzarote. Flytter 2. februar.»

Søknaden frå Hasborg vert tolka slik at den gjeld fritak frå politiske verv i Hordaland fylkeskommune.

Per Roald Hasborg har fylgjande verv i Hordaland fylkeskommune:

Varamedlem til fylkestinget
Varamedlem til utval for miljø og samferdsel

Rettsleg grunnlag:

Fritak frå teneste i verv på grunnlag av søknad er regulert i kommunelova § 15 nr. 2 som lyder:

«2. Kommunestyret og fylkestinget kan etter søknad frita, for et kortere tidsrom eller resten av valgperioden, den som ikke uten uforholdsmessig vanskelighet eller belastning kan skjømte sine plikter i vervet.»

Om korleis denne regelen er å forstå, går det fram i kommentarene til kommunelova (Overå/Bernt, Kommuneloven med kommentarer):

«Fritak er betinget av at vedkommande «ikke uten uforholdsmessig vanskelighet eller belastning kan skjømte sine plikter i vervet». Fritaksgrunn vil i første rekke være at søkerens arbeidsforhold, dårlig helse eller andre velferdsegrunner gjør det ekstra byrdefullt å oppfylle de plikter vervet medfører. Avgjørelsen må nødvendigvis bli temmelig skjønsmessig. Forhold som politisk motgang, endret politisk oppfatning eller utilfredshet med organets arbeid vil imidlertid etter tradisjonell lære som utgangspunkt ikke kunne kvalifisere til fritak. Men etter at man i loven nå også har tatt inn ordet «belastning» som alternativ til «vanskelighet», kan man ikke helt utelukke slike forhold som fritaksgrunn i situasjoner hvor de har ført til helsemessige eller sosiale belastninger for et medlem, Jf. NOU 1990: 13 s. 185 hvor det blant annet uttales:

«Utvalget vil vise til at det kan være usikkert hvor langt begrepet «uforholdsmessig vanskelighet» rekker og foreslår derfor formuleringen»den som ikke uten uforholdsmessig vanskelighet eller belastning...» for å klargjøre at det også kan være andre forhold enn de som er nevnt overfor som kan gjøre det svært vanskelig for en representant å fortsette i vervet, og hvor det derfor kan være rimelig å frita vedkommende.»

Vurdering:

Det går fram av kommunelova § 15 nr. 2 at kommunestyret og fylkestinget kan etter søknad frita, for eit kortare tidsrom eller resten av valperioden, den som ikkje uten uforholdsmessig vanskelighet eller belastning kan skjømte sine plikter i vervet. Problemstillinga her er om Per Roald Hasborg kan skjømte sine pliktar som varamedlem for fylkestinget og varamedlen for utval for miljø og samferdsel utan uforholdsmessige vanskelegheit eller belastningar. Det går fram av både kommunelova og kommentarane til kommunelova, at det skal mykje til for at ein representant skal få fritak frå eit politisk verv. I kommentarane til kommunelova vert det og vist til at «Fritaksgrunn vil i første rekke være at søkerens arbeidsforhold, dårlig helse eller andre velferdsgunner gjør det ekstra byrdefullt å oppfylle de plikter vervet medfører».

Hasborg og hans ektefelle flyttar til Lanzarote og skal bu og arbeide der i 3 år. Ein kan her sjå at det kan bli vanskelig for han å skjømte sine verv i Hordaland fylkeskommune når han skal bu og arbeide på Lanzarote. Det er lang avstand frå Hordaland fylke til Lanzarote. Sjølv om det skal leggjast til grunn ei streng vurdering

for å gje fritak er det fylkesrådmannen si klare vurdering at vervet som varamedlem til fylkestinget og varamedlem til utval for miljø og samferdsel er vanskeleg å kombinere på ein god måte når han bur og arbeider på Lanzarote. Fylkesrådmannen rår difor til at det vert gitt fritak og føretekne suppleringsval.

Det skal og nemnast at dersom Per Roald Hasborg melder flytting til folkeregisteret, og ny adresse til Lanzarote/Spania, er han ikkje lenger busett i Hordaland fylke, og av den grunn ikkje lenger valgbar og pliktig til å ta imot val, Jfr. kommunelova § 14 1. ledd nr. 1 A.

Dersom Hasborg får fritak frå sine politiske verv i Hordaland fylkeskommune, bør det gjerast suppleringsval for den tida han har fritak. Kommunelova § 16 som gjeld Opprykk og nyvalg, regulerer dette forholdet.

Kommunelova § 16 lyder:

- «1. Har medlemmet forfall til et møte i et folkevalgt organ, innkalles varamedlemmet såvidt mulig i nummerorden de er valgt. Varamedlemmer innkalles fra den gruppe hvor det er forfall.
2. Hvis medlemmet av kommunestyret eller fylkestinget trer endelig ut eller får varig forfall, trer varamedlemmer fra vedkommende gruppe inn i deres sted i den nummerorden de er valgt hvis organet er valgt ved forholdvalg. Er et kommunestyre valgt ved flertallsvalg, trer varamedlemmet inn i den nummerorden de er valgt.
3. Dersom et medlem av et annet folkevalgt organ enn kommunestyre og fylkesting, kommunestyrekomite` og fylkestingskomite` trer endelig ut, velges nytt medlem, selv om det er valgt varamedlem. Organet skal suppleres fra den samme gruppe som den utredende tilhørte. Viser det seg at denne fremgangsmåten fører til at et kjønn vil bli representert med mindre enn 40 prosent av medlemmene i organet, skal det så langt det er mulig velges nytt medlem fra det underrepresenterte kjønn.
4. Trer lederen av et folkevalgt organ endelig ut av organet, skal det velges en ny leder.
5. Er antallet varamedlemmer eller en gruppes varamedlemmer til formannskapet, fylkesutvalget eller et annet folkevalgt organ valgt av kommunestyret eller fylkestinget blitt utilstrekkelig, kan kommunestyret eller fylkestinget selv velge ett eller flere faste eller midlertidige varamedlemmer. Suppleringsvalg skal skje fra den gruppen som har et utilstrekkelig antall varamedlemmer. Viser det seg at denne fremgangsmåten fører til at et kjønn vil bli representert med mindre enn 40 prosent av varamedlemmene til organet eller gruppens varamedlemmer, skal det så langt det er mulig velges nytt varamedlem fra det underrepresenterte kjønn. Myndigheten til å foreta suppleringsvalg til andre organer enn formannskapet eller fylkesutvalget kan delegeres til formannskapet eller fylkesutvalet.
6. Ved suppleringsvalg etter nr. 3 og nr. 5 kan vedkommende gruppe selv utpeke den som skal rykke inn på den ledige plassen. Gruppen underretter deretter kommunestyret eller fylkestinget, som velger vedkommende dersom de lovbestemte vilkår er oppfylt. Tilsvarende gjelder ved suppleringsvalg i henhold til nr. 5 siste punktum.»

Vervet som varamedlem til fylkestinget vert å fylla etter kommunelova § 16 nr. 5.

Fylkesvalstyret føretek nytt valoppger for å fylla den ledige varamedlemsplassen i fylkestinget når fylkesordførar finn det nødvendig, Jfr. vallova § 14-2 nr. 2.